

SLOVENSKI NAROD

Zvezek je bil popoln, izvenni dodatek in praznika — inserat do 50 petr. vrt. a Din 2, do 100 vrt. a Din 2.50, od 100 do 300 vrt. a Din 8, večji inserati petr. vrt. a Din 4. Popust po dogovoru: inseratni davek posebej. — >Slovenski Narod je izdajal mesечно v Jugoslaviji Din 12. — za moščenstvo Din 25. — Rokopis se ne vraca.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 8, telef. 8.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Pedruško: MARIBOR Strossmayerjeva 2b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telef. 82. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 82. — podružnica uprave: Kocovova ulica 2, telefon 82. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna bramčica v Ljubljani št. 10.381.

Prekinitev diplomatskih stikov:

Prelom med Madridom in Lizbono

Portugalska vlada priznala nacionalistično vlado v Burgosu

Lizbona, 29. oktobra, b. Španski poslanik v Lizboni je že v pondeljek odpovedal. Včeraj je bila objavljena nota portugalske vlade z dne 23. t. m., v kateri utemeljuje portugalska vlada prekinitev odnosa z madrsko vlado.

Portugalska vlada utemeljuje prekinitev diplomatskih odnosa z madrsko vlado z naslednjimi razlogi:

1) zaradi predčasne objave španskih obdelovalcev proti Portugalski,

2) zaradi ponovne preiskave prtljage portugalskih kurirjev,

3) zaradi terorja, ki se je izvrševal nad portugalskimi diplomati,

4) zaradi neutemeljenih preiskav na portugalskih ladijah,

5) zaradi vmešavanja španskega poslanstva v Lizboni v notranje zadeve Portugalske.

Potrdjujejo se vesti, da je Portugalska že priznala nacionalistično vlado v Burgosu in da se v kratkem pričakuje tudi italijansko in nemško priznanje.

Iz Buenos Airesa prihajojo poročila, da bodo priznale Francovo vlado tudi vse vodilne južnoameriške republike, čim bo general Franco vkorakal s svojimi četami v Madrid.

Portugalski bosta sledili Italija in Nemčija

Rim, 29. oktobra, b. Vesta, da je portugalska vlada že priznala uporniško junto v Burgosu, je zbudila v tukajšnjih krogih veliko zadovoljstvo. V diplomatskih krogih domnevajo, da bo najbrž v kratkem sledili tudi italijansko priznanje, ker splošno sodijo po berlinskih razgovorih, ki jih je imel grof Ciano z merodajnimi nemšimi krogovi, da sta se Italija in Nemčija glede Španije sporazumela v vseh podrobnostih. Iz dobro informiranih političnih krogov se doznavata, da se bosta Rim in Berlin odločila za skrajni korak

še po vkorakanju Francovih čet v Madrid.

Portugalski protest v Londonu

London, 29. oktobra, w. Na predlog italijanskega poslanika Grandi se je včeraj nepridržano sestal pododbora za nevesavanje, da razpravlja o indiskrecijah glede dela konference. Zaradi objave stališča Rusije obstaja splošno zamiranje za delo tega odbora in je zato mnogo delegatov mnenja, da bi bila posvetovanja podobora javna.

Italijanski poslanik Grandi je predložil odboru, da v kateri navaja italijanska vlada 20 novih primerov za rusko prekršenje neutralnostnega odbora zato, da si pravno omogoči dobavljanje orodja v stranjivem državskim vladom, bi bile zaradi svojih posebnih interesov tudi Portugalska in po njenem preecednem primeru še Italija in Nemčija prisiljene izstopiti iz odbora, ker bi drugače brez mednarodnih političnih posledic le težko ostale kos pripravljajoči se ruski akciji.

Portugalska vlada je poslala odboru ostromoto, v kateri grozi, da bo izstopila iz odbora, če ne bodo v bodoče spoštovati poslovnega reda, ki je bil določen na prvem

sestanku zastopnikov vseh držav, ki sodelujejo v njem. Portugalska vlada protestira proti postopanju angleškega zastopnika, ki je proti dolozilom poslovnika predložil odbor v razpravo pritožbe ruske in madrsko vlade, ne da bi se prej prepričal, ali so osnovane ali ne. Le tako se je moglo zagotoviti, da odgovor, ki so jih podala na pritožbo Portugalska, Nemčija in Italija, razpravlja se dalje.

Portugalska nota je izvala v Londonu veliko pozornost, presojajo pa jo s povsem drugoga vidika. Če bi Rusija izstopila iz neutralnostnega odbora zato, da si pravno omogoči dobavljanje orodja v stranjivem državskim vladom, bi bile zaradi svojih posebnih interesov tudi Portugalska in po njenem preecednem primeru še Italija in Nemčija prisiljene izstopiti iz odbora, ker bi drugače brez mednarodnih političnih posledic le težko ostale kos pripravljajoči se ruski akciji.

Še domače politike

Minister proti plemenskim in verskim strankam

V Sabcu je imela JRZ shod, na katerem je bil glavni govornik minister za sume in rudnike Gjuro Janković. Izjavil je med drugim: »Po ustanovitvi Jugoslavije je bila storjena velika napaka, ker niso bile organizirane velike stranke, ki so edino sposobne za pravilno funkcioniranje v demokratični državi. Parlamentarizem in demokracija sta dala najlepše sadove in jih bosta dajala tudi v bodoče, toda ljudje se morajo prilagoditi novemu duhu in novim potrebam parlamentarnega življenja. Ena teh potreb je organizacija velikih strank. Te stranke pa ne smejo biti ne plemenske ne verske, ne pokrajinske, marvec jugoslovenske v državnem in nacionalnem smislu. Vlada postopa napravil vsem državljanom enako, vsi državljeni so enakopravni, zato se vrača v narod veri v državno oblast in politično življenje se je zopet povrnilo v normalen tir. Vlada daje vsakomur svobodo, da govor in piše, samo nikomur ne dovoljuje, da bi rušil osnovne temelje našega državnega življenja, državo in narodno edinstvo. Kaj poreko v tej izjavi aktivnega ministra razni vodilni politiki in njihovi podrejeni organi, ki nočejo nicesar čuti o državnem in narornem edinstvu?«

Sporazum za volitve v zbornico za TOI

»Delavska Politika« z dne 28. t. m. poroča: »Za volitve v zbornico za trgovino, obrt in industrijo sta se politični vodstvi JRZ in JNS sporazumeli in sklenili pogodbo, da sestavita skupno kandidatsko listo. Kako so razdeljeni mandati, se ni znano, gotovo je samo to, da ima v obrtnem odseku pristasti večina mandatov JRZ.«

Biuši poslanik vodja naših socialistov?

Beograjski »Narodni glas« javlja: »Sestavljene strani smo zvedeli, da je g. Živojin Baludžić sedaj službeno vstopil v blago socialistično stranko. V tem svojstvu je napravil že več posetov pri vodstvu beogradskega krila zdrževane opozicije. To aktivnost g. Baludžića spravlja v zvezo s snavanjem socialistične stranke. Baludžić bi imel postati vodja te stranke, doseđenji njeni sef dr. Živko Topalović pa njen generalni tajnik.«

V zadnjem desetletju je bil kraljevski poslanik v Rimu in v Berlinu.

Sv. Pavel se je mačeval

Sibenska »Tribunac« javlja iz D. Humca na otoku Braču: »V naši vasi imamo bogljubno društvo, ki ima tudi svojo zastavo. Ta zastava je v jugoslovenskih državnih barvah, na belem polju te zastave se nahaja slika sv. Pavla. Nedavno smo imeli v vasi birmo. Po starem običaju so se kmetje zbrali z zastavami pred vaso, da dostojno sprejemijo prevzimenega, toda tisti, ki so prišli z zastavami v državnih barvah, so smeli sodelovati pri sprejemu same pod pogojem, da preokrenete zastavo in jo izpremenite v hrvatsko — rdeče-belo-modro zastavo. Temu ukazu so se morali pokoriti kmetje iz Skripa, ki so prišli k sprejemu z državno zastavo, pa tudi bogoljubno društvo iz samega Humca, ki je na svoji zastavi v državnih barvah imelo na belem polju sliko sv. Pavla. Morali so zastavo preokreneti in jo izpremeniti in jo izpremenite v hrvatsko. In tako se je zgodilo, da je po tem pri svečenem sprejemu na zastavi stal ubogi sv. Pavel na glavi. Svečenost se je končala v najlepšem redu, naslednji dan pa so se nad D. Humcem zbrali črni oblaiki. Nastalo je vihar, kakršnega domačini ne pomislijo. Začelo je grmati in treskati in nazadnje se je vseba strahovita toča, ki je pobila vse vinograde v Humcu in okoli. In sedaj so nesrečni kmetje v Humcu, ki jim je toča vse uničila, trdno prepričani, da se je nad njimi mačeval v jih kaznovati sv. Pavel, ker so ga pri sprejemu prevzimenega zazili s tem, da so ga postavili na glavo...«

Nemška križarka v Varni

Solja, 29. oktobra AA. Včeraj je pribal v Varni nemška križarka »Endemic«. Njeni poslovni obiski zastopniki civilnih in vojaških oblasti v Varni, nakar so mu vratili obliko. Križarka ostane v bolgarskih vodah do 2. novembra.

Nemški vojevni pri kralju Edvardu

London, 29. oktobra AA. Kralj Edvard VIII. je včeraj sprejet v svidjenju predsednika združenih zvez bivalih nemških vojakov, vojvoda Sachsen-Koburg Gotha ter več dnevnih delegacij bivalih nemških vojakov.

Borzna dorčila

Carija, 29. oktobra. Beograd 10. Paris 20.246, London 21.2775, New York 45.126, Bruselj 78.30, Milan 22.926, Amsterdam 26.30, Berlin 175. — Dunaj 76.50, Praga 15.40, Varska 81.76, Bukarešta 3.25.

Trgovinska pogodba s Turčijo Ob prijaki obiska predsednika vlade dr. Stojadinovića v Ankari, je bil podpisana trgovinski sporazum s Turčijo

Ankara, 29. oktobra, AA. Nocjo so v zunanjem ministrstvu podpisali dogovor med Jugoslavijo in Turčijo o plovbi, trgovini, klingeru in naseljevanju. Dogovor o trgovini in plovbi bo stopil v veljavo 5. novembra in bo trajal leto dni z nemim podlajšanjem za isto dobo in z dogovorjenim odpovedjo na dva meseca. Konvencija o naseljevanju bo veljala tri leta. Po tej konvenciji se bodo jugoslovenski državljanji svobodno naseljevali in pro拓olirali svoje obeti na Turškem in obratno. Na snočnem banketu, prijetenem predsedniku jugoslovenske vlade in zunanjemu ministru dr. Milanu Stojadinoviću je prvi

govoril predsednik turške vlade Ineni, ki je poudaril, da je skrb za varnost, ki drži politiko Turčije in Jugoslavije, eden izmed elementov, od katerih pridržujemo blagostanje sveta.

V svojem govoru je predsednik jugoslovenske vlade dr. Stojadinović poudaril, da se sodelovanje med obema narodoma, ki se je tako srečno začelo pred tremi leti, nadaljuje po zaslugi naših velikih državnih poglavarov v srečo obeh narodov.

Govora predsednika turške vlade Inenija in predsednika jugoslovenske vlade dr. Stojadinovića so vsi prisotni sprejeli z všečnim odobravanjem.

Dva evropska tabore Odmevi Göringovih izjav v berlinskem Sportpalastu

Berlin, 29. oktobra, AA. Ministrski predsednik Goering je imel srečo velik velikov in Sportpalastu pred 20.000 poslušalcami o nemških činiteljih. Goering je izjavil, da je cilj štiričetki zavarovati nemški čast in nemško življenje in da je njegova dolžnost ravno v Londonu. Nadalje se je Goering v svojem govoru hotel pokazati za prijatelja Italije. Ktere gospodarski položaji ni smoglo boljši kakor nemški. Govor Goeringa dokazuje, da se Nemčija spušča odločeno na pot gospodarske avtarke in da hoče v politiki zelo napadno izvajati italijansko-nemške ugotovitve ob obisku Ciana v Berlinu. Cianek se končuje z misijo, da se Evropa ohrne bolj dell v dva tabore, med katerima postaja sporazum vedno težeji.

Pariz, 29. oktobra, AA. Očuvatec papeža ministrski predsednik Goering v Berlino, da so mednarodni krovni predstavnici ne imeli v teh bojih pri Castro del Rio, jugovzhodno od Cordobe, poraz, v katerem je izgubilo 700 milijonov.

Hud poraz vladnih čet

Gibraltar, 29. oktobra, b. Vlada milice je objavila včeraj popoldne, da so čete generala Varella napredovali zoper 12 km in da so doslej zasedle vse visečne okoli Madrina. S postojankom nacionalističnih čet se lahko s prostim očesom dobro opazuje življenje v Madridu. Sedaj je spanská prestolnica popolnoma odrezana od zunanjega sveta.

London, 29. oktobra, d. Po poročilih angleških listov iz Španije, se pričakuje napad Francovih čet na Madrid vsek hi.

Fašistične čete so oddaljene od madrškega letališča samo še 6 angleških milij. od srednje mesta pa samo 13 milj.

Hud poraz vladnih čet

Gibraltar, 29. oktobra, b. Vlada milice je objavila včeraj popoldne, da so čete generala Varella napredovali zoper 12 km in da so doslej zasedle vse visečne okoli Madrina. S postojankom nacionalističnih čet se lahko s prostim očesom dobro opazuje življenje v Madridu. Sedaj je spanská prestolnica popolnoma odrezana od zunanjega sveta.

London, 29. oktobra, d. Po poročilih angleških listov iz Španije, se pričakuje napad Francovih čet na Madrid vsek hi.

Fašistične čete so oddaljene od madrškega letališča samo še 6 angleških milij. od srednje mesta pa samo 13 milj.

Hud poraz vladnih čet

Gibraltar, 29. oktobra, b. Vlada milice je objavila včeraj popoldne, da so čete generala Varella napredovali zoper 12 km in da so doslej zasedle vse visečne okoli Madrina. S postojankom nacionalističnih čet se lahko s prostim očesom dobro opazuje življenje v Madridu. Sedaj je spanská prestolnica popolnoma odrezana od zunanjega sveta.

London, 29. oktobra, d. Po poročilih angleških listov iz Španije, se pričakuje napad Francovih čet na Madrid vsek hi.

Fašistične čete so oddaljene od madrškega letališča samo še 6 angleških milij. od srednje mesta pa samo 13 milj.

Hud poraz vladnih čet

Gibraltar, 29. oktobra, b. Vlada milice je objavila včeraj popoldne, da so čete generala Varella napredovali zoper 12 km in da so doslej zasedle vse visečne okoli Madrina. S postojankom nacionalističnih čet se lahko s prostim očesom dobro opazuje življenje v Madridu. Sedaj je spanská prestolnica popolnoma odrezana od zunanjega sveta.

London, 29. oktobra, d. Po poročilih angleških listov iz Španije, se pričakuje napad Francovih čet na Madrid vsek hi.

Fašistične čete so oddaljene od madrškega letališča samo še 6 angleških milij. od srednje mesta pa samo 13 milj.

Hud poraz vladnih čet

Gibraltar, 29. oktobra, b. Vlada milice je objavila včeraj popoldne, da so čete generala Varella napredovali zoper 12 km in da so doslej zasedle vse visečne okoli Madrina. S postojankom nacionalističnih čet se lahko s prostim očesom dobro opazuje življenje v Madridu. Sedaj je spanská prestolnica popolnoma odrezana od zunanjega sveta.

London, 29. oktobra, d. Po por

28. oktober v Ljubljani

**Od leta do leta temojoče sodelovanje naših in delikose-
valnih kulturnih delavcev**

Ljubljana, 29. oktobra.
Spoznavanje in sodelovanje dveh brat-
skih narodov, ki ju je zgodovinska usoda
prostorno in kulturno ločila, da sta se raz-
vijala vsaj v svoji in v svojo smer, je
glavni namen vsega prizadevanja JC lig v
Jugoslaviji. Gojo navdušenje za bratski na-
rod Cehoslovakov in visokodocene prazno
vzlikanje ob svedčnih prilikah seveda ne
more resnično bližati dveh narodov. Zblji-
žanje in sodelovanje, ki je kaj pride in ki
rodi zdrave sadove, se mora začeti s spo-
znavanjem kulturnih vrednot obeh narodov.
V tem pogledu moramo ugotoviti, da ima
delo in prizadevanje naših JC lig in nih
vodilnih osebnosti od leta do leta večje
uspehe, ki niso zgolj hejlovansko čustveno
prijetljivo razmerje, temveč so to
uspehi, kateri kažejo, da sta se začeli re-
snično organsko opeljati kulturi dveh brat-
skih narodov. Najbolj razveseljivo dejstvo
je, da se izobražujejo in ob kulturnih vredno-
tah češkoslovaškega naroda oblikuje čeda-
lje več članov mlajše intelektualne genera-
cije. Velika zasluga JC lig je, da napotuje
naš inteligenčni naraštaj v to smer, da
zlasti naši akademski mladini dejansko po-
maga in ji omogoči študij na visokih šo-
lah na Češkoslovaškem. Polagoma bo tako
padel predsedek, da se mora in more mladina
oblikovati samo z nemškimi ali če-
škoslovaškimi kulturnimi vrednotami. Mladina je
pa most v bodočnost! Letošnja proslava
velikega državnega praznika bratke re-
publike v Ljubljani je pokazala bolj kakor
vse prejšnje, da postaja bratstvo obeh na-
rodov kri in meso. Na večer pred prazni-
kom so vprizorili ob polni hiši Langarjevo
>Konjeniško patrulo< v reziji Bratka Kret-
ka, ki je dobil za svoje znanje in sposobnosti
krasen venec. Naša drama ima stalno
na repertoarju najboljša in najnovječa če-
škoslovaška dela, lepo in prav pa je, da
jih je vsako sezono več. Tudi glede dramat-
ske produkcije se moramo polagoma otre-
sti tujine, ki nas v resnicu ovira na naši poti
do svojega obrazca in naši kulturno za-
sužjuje.

Včerajšnji sprejem na češkoslovaškem
konzulatu je znova dokazal, da uživa za-
stopnik bratske republike konzul inž. Mi-
novsky prirane in odkrite simpatije najšir-
ših krogov. Gospod konzul je z gospo spre-
jemal goste od pol 12 do pol 14. Pred tem
je g. konzul izročil odlikovanja Belega le-

va, s katerim je predsednik dr. Beneš odli-
koval delavce za kulturno vrasjemoje Ju-
goslovian in Cehoslovakov prekrajsa dr.
Grives, gimnazijalnega direktora dr. Simo-
na Dolarja iz Kranja, finančnega svetnika
Ivana Kopa in prof. dr. Antonia Dolarja iz
Maribora, inž. Emmerja iz Kranja in uredni-
ka >Jutra< publicista Božidar Borša. Ce-
stati so prišli bar. Natlačen z gospo žu-
pan dr. Adlešič z gospo, divisionar Tonči
in general Popadić v spremstvu čestitkov.
sokolska delegacija s podstarostjo bar. Gan-
glom, senatorji, poslanci, zastopniki vseh
kulturnih zavodov in organizacij, zastopniki
ljubljanskega tiska z predsednikom zdru-
ženja novinarjev direktorjem Stankom Vi-
rantom ter številni prijatelji Cehoslovakov
iz vseh slojev ter znanci spoštovanega g.
inspektora Antona Boca.

Najlepši in najpomembnejši del letošnje
proslave 28. oktobra pa je bila snovi ob
20. uri svetano otvorjena razstava češko-
slovaške povojske knjige v Trgovskem domu,
katero je uredil akademski odsek JC lig
v Ljubljani.

Slavnostni govor je imel predsednik dr.
Egon Star. Zelo obširno je predotli borbo
bratov Cehoslovakov na osamosvojitev in
edinstveni kulturni napredek tega naroda
po osvoboditvi. Predsednik akademškega
odseka JC lig Jože Prochaska je razložil,
kako so naši akademiki z marljivim delom
zbrali vse dragocen material, ki predstavlja
stvaritev Cehoslovakov na vseh kulturnih
poljih po vojni. Akademiki so hoteli do-
kazati, da naš akademski naraštaj prav
lahko nadomesti nemške in druge znanstvene
knjige z enakovredno češkoslovaško
znanstveno in strokovno literaturo. Konzul
inž. Minovsky je nato poudaril, da njegov
narod zlasti Slovencem izkazuje posebne
simpatije in ljubezen. Urednik Božidar Borš
pa je otvoril razstavo z globoko zajetim
govorom s katerim je prikazal veličino če-
škoslovaške kulture, pomen knjige in be-
sede za narod in njega kulturno rast ter
pot, po kateri gremo v bodočnost, ki
more edina resnično docela bližati obo-
nara na vseh kulturnih področjih. Občinstvo
je g. Borš nagradilo za lepe besede z dol-
gotrajnim odobravanjem, nakar si je ogledalo
razstavo v glavnem dvorani Trgovskega
doma. Pri svedčnosti je sodeloval akadem-
ski orkester, govor je pa prenašal naš ra-
dio.

Pomočniški zbor Združenja trgovcev

**Trgovski nameščenci se premalo zavedajo dolžnosti
do svoje stanovske organizacije**

Ljubljana, 29. oktobra.
V sedni dvorani v Trgovskem domu se je
ščetni vršil redni občeni zbor Pomočniškega
zborna združenja trgovcev v Ljubljani ob raz-
meroma lepi udeležbi članstva. Otvoril je
zborovanje načelnik g. Fran Melicer, ki je
uvodoma pozdrivil navzoče, zlasti prisotne
pa zastopnika Trgovskih združenj g. Iv. Ba-
hovec. Delavske zbornice g. Ivana Tav-
čarja, zastopnika Trgovskega podpornega
drusvja g. Petra Klinarja, zastopnika Zve-
ze privatnih nameščencev g. E. Gombatja,
zastopnika Združenja zasebnih in trgovskih
nameščencev g. R. Smršja, zastopnika Gre-
mija trgovcev g. Šmarca ter Kluba izložbenih
aranžerjev g. Engelmana. V nadaljnem se
je g. načelnik spomnil med letom umrlih
članov, katerih spomin so prisotni postavili
z vzikkom >Slaia!<

Načelnik je kratko poročal o delu odbora
med letom, nakar je obširnejše poročal
tajnik g. Alojzij Stari. Iz njegovega poročila
sledi, da se članstvo vse premalo zaveda
dolžnosti do stanovskih organizacij. Na
stotine je trgovskih nameščencev, toda le
malo je takih, ki razumejo težnje zborna in
se aktiwno udeležujejo njegovega dela. Mo-
go tovaršev je med letom priskočila podpo-
rila. Odbor Pomočniškega zborna je bil pridno
na delu in je dosledno skrbel za socialne
koristi svojih članov. Odbor se je stalno bo-
ril tudi za odpravo odpiranja trgovin na
vse zapovedane praznike. Združenje samo

je podprlo njih stremljenje in sklenilo na
lanskoletnem občemu zborna, da se želi ugo-
diti. Vsaka prilika se porabi tudi, da zbor
poudari zahtevo po pokojninskem zavarovanju
trgovcev v zbornih odborov. V pretekli poslov-
ni dobi se je razpravljalo mnogo o vseh
vprašanjih ki zadevajo člane. Odbor je za-
počel tudi akcijo za uvedbo poletnega časa,
ki je letos deloma lepo uspel. Novi osnutek
naredbe kr. banke uprave o odpiraju-
nu in zapiranju trgovskih obratov v polet-
nem času bo postal obvezen. Vybje je oprav-
il vodno ogromno delo za skupnost vseh
trgovskih odborov, treba pa je, da po-
maga poleg odbora tudi včetna članov, ki je
ostala zunaj, ker je še mnogo dela za po-
poln uspeh pokretna.

Iz poročila blagajnika g. Cirila Lampiča je
razvidno, da mnogi člani niso v redu
plačevali članarine, vendar je računski za-
ključek ob letu že dokaj povoljen. Za stopnik
načelnega odbora g. Jurij Šatar je predlagal
odbor razširiti, ki je bila soglasno sprejeta.

Pri volitvah je prišla na glasovanje samo
ena kandidatna lista ter je bil soglasno iz-
voljen za načelnika zopet g. Fran Melicer.
Odbor pa je bil izpolnjen še z nekaterimi
drugimi člani. Soglasno je bila sprejeta tu-
di resolucija, ki zahteva pokojninsko zave-
rovanje trgovskih nameščencev in ki bo od-
postavljena na vse merodajna mesta.

**Nevaren svedrovec
pod ključem**

Kamnik, 29. oktobra.
Kamniški orožniki so zopet spravili pod
ključ nevarnega vložilca, ki je že dolgo
strahoval ves kamniški srez in bil zasle-
dovan v vseh policijskih dnevnikih.
Preko poletja smo imeli mi pred takimi
kriminalnimi tipi in večjih tativ, če
izvzamemo slovitega Bezovska, ni bilo.
Sedaj pred zimo pa so se svedrovec zopet
pojavili in orožniki so priski na sled široko
zasnovanih vložilcih topolj. Kljub uporu-
mu se jih bo posrečilo v najkrajšem času
spraviti vse te zlikovce za zapake. Pri
svojem delu pa so orožniki stalno v ne-
varnosti, saj so se jim že opetovano po-
stavili v bran z nabitimi samokresi.

Včeraj okrog 10. dopoldne je bila pri-
posnetnici Klanjšek Mariji v Tunjicah pri
Kamniku izvršena drzna tativna. Domači
so odšli na bližnjo njivo in zaklenili hišo
samou z ene strani, navedem, ko je ostale
zadnjih strani proti dvorišču odprt. To
pričelo sta izkoristila dva zlikovca, vdrla v
hišo in ukradla 6000 Din v gotovini in 10
avstrijskih zlatnikov po 10 kron. Po tativni
sta oba zbežala in ljudje so ju videli be-
žati v bližnji gozd proti Dobravi. Tativna
je bila takoj prijavljena kamniški orožni-
ški postaji in kaplavci Langenfus in Kova-
čevič sta bila poslana na zasledovanje vlo-
žilcev.

Sledju je vodila proti Cerkljem. Na
poti sta prišla tudi v vas Grad pri Cerk-
ljah in se oglašila v hiši znane vložilca
Janeza Betona z nemero, da izvršite hišo
preškavo in pogledata, če se vložilci iz
Tunjic ne skrivajo morda pri njem. Janez
Beton je takoj, ko je uspel oceniti,

odhodom pri Putniku ali pri kolodvorski
magajni potrdil o bivanju, ki stane 2
Din. Inozemci ne potrebujejo tega potrige-
la in je za njih merodajen le dan prestope-
če državno moje, ki je vpisan v potem
listu. Ministrstvo za promet je ob enem
razdirlo vnos olajšave tudi za obisk no-
vih domov na Pohorju in sicer za obisk
hotela-pensiona >Lomnice< na Smolniku
pri Rušah in >ote na Kremžarjevem vr-
hu<. S tem so opravljeni hudi nedostatki
v našem tujškem prometu na Štajerskem.
Nadi neumorni Tujskoprometni zvezni iskro-
no čestitamo k lepemu uspehu!

— c Koncert priredil Godbeno društvo
poštnih uslužbencev v Celju v soboto 14.
t. m. ob 20. uri v Narodnem domu pod
pokroviteljstvom upravnika celjske pošte
g. inspektora Antona Boca.

— c Napad in dve nesreči v torek zve-
čer je klijavčnitar Jože Spajzer v torku zve-
čer udaril 17-letnega, v tovarni >Metka< v
Celju zaposlenega tkalca Martina Kan-
dolfa z Lave z nekim trdim predmetom po-
glavlji in mu prebil lobanjo. V Št. Juriju
ob Taboru je padel 27-letni misarski po-
mocnik Viktor Lupš pri delu po stopni-
kah in si zlomil dečno nogu. V ponedeljek
je padel 6-letni kretnik sin Milan Za-
gode v Žalcu pri igranju in si zlomil le-
vo roko v zapetju. Poškodovanci se zdravijo
v celjski bolnici.

— c V mestnem zavetišču v Medlogu je
umrla v ponedeljek 71-letna mestna re-
vara Alojzija Behnova iz Celja.

Še kolesarji in Tyrševa cesta

Ljubljana, 29. oktobra.
Replika g. J. K. v >Slov. Narodu< z dne
27. t. m. radi kolesarenja po pešpoti Tyr-
ševe ceste pač kaže, da pisec še ni videl
sveta preko Ježice, sicer bi bil moral opa-
ziti, da v prav nobenem, kaj še večem
stiu in tudi v Ljubljani sami, vsaj legalno-
ne, ne vozijo kolesarje po poti označeni
z letnimi strelami. Ne kaže, da je bila
vzročila nekaj škodljivih posledic.

Ne zahtevamo drugega nego, da služi
pešpot, odgovorno svojemu nazivu, pe-
šcem. Ne bomo na zavidali kolesarjem, če
pristojna oblast uredi na voznih cesti po-
seben pas za kolesarje – kakor n. pr. ob
Vrbškem jezeru, pa makari da jim ga v
udobnost obloži z linjem.

Ceški enakopravnost vseh občanov niko-
ti ne moreno vpostaviti, naj se pa ista
izvede in contrarium in vse pešpoti v me-
stu proglaše uporabljive tudi za kolesarje,
vsaj se bom mogel potem po 40 letih ko-
lesarskega tudi na po asfaltnih pločnikih vo-
ziti udobneje kakor dohismal. J. K.

Letalski napad na Ljubljano

Po nalogu vojnega ministra se bo vr-
šila prihodnje dni dnevnaja vaja o letalskem
napadu na Ljubljano in o pasivni obrambi
prebivalstva. V zvezi s tem in v sporazumu
z upravo policije v Ljubljani se izdajo
slednje navodila za zadržanje prebivalstva
ob času napada na mesto:

Pri vaji se bodo uporabila aktívna napad-
alna in obrambna sredstva, to je obram-
ni topovi, mitraljezi itd., a bombna sred-
stva bodo markirale svetlobne rakete in to-
ručne rakete rušče bombe, zelene rakte
in bojne strupe ter bele rakte požarni
bombe, kakor tudi druga sredstva.

Pasivna obramba bo sestavljena iz sani-
tejkih oddelkov za prvo pomoč ranjenim
in zasledovanju vložilca, oddelkov za ugo-
tavjanje in uničevanje bojnih strupov, po-
žarnih oddelkov in tehničnih oddelkov za
odkovanje ruševin ter popravljanie elek-
tričnih, vodovodnih in plinskih naprav.

Ker je ta vaja obenem tudi vežbanje pre-
bivalstva, kako naj postopa v primeru res-
ničnega zračnega napada in je tedaj v živ-
ljenskem interesu veakega posameznika,

pozivam vse ljubljansko prebivalstvo na
sistematično izvajanje vložilca.

Prestanek nevarnosti bo objavljen z
zvonenjem velikega zvona na Gradu, ki
mu sledi zvonenje samo velikih zvonov
vseh cerkva v mestu.

Ta dva znaka, si mora vsakodobno radi pravilno postopanja dobro zapomniti.

ZADRŽANJE PRI VAJI

1. Prebivalstvo, ki ga preseneti znak
»Vzbunec na ulici, v tramvaju itd. se mora
skriti v najbližji hiši veče, hodnike, lo-
kale itd.

Avtomobili in druga prevozna sredstva
(razen tramvajskih voz, ki ostanejo prazni
na mestu), se morajo po ustaviti prome-
tu takoj umakniti v stranske, skrite, ne-
pomernete ulice in tam se razvrstiti ob
desni strani. Ročne voziške v slični na-
čini morajo biti zavedeni v bližnjih dvorišča, toda
tako, da ne bodo ovirali vhoda v določne
hiše.

Nične ne sme na ulici ali kje drugje opa-
zovati kretanja aeroplakov.

2. Oni, ki bodo ob znaku alarme v jav-
nih lokalih, uradih itd. naj ostanejo tam,
ali ne v bližini oken, vrat, a celo pred vrat-
mi.

3. Stanovalci, ki bodo ob znaku napada
doma, naj takoj zapri vse okna, spuste za-
vese in na nej se umaknijo v notranjost sob,
najbolje v kot med debelimi zidovi, da ne
bi bili izpostavljeni nevarnosti od razstrel-
kov bomb. Nikakor pa ne smejo gledati
in opazovati skozi okna.

4. Vse trgovine morajo pri znaku »Vzbu-
nec na ulici zapreti lokale in spustiti roloje;
nameščenci ostanejo v trgovini, istotako
event. kupci, lastniki stojnici pa smejte osta-
ti pri vaji na svojih mestih, radi čuvanja
zdravja.

5. Avto grje je povozil. Preteklo noč je
nekaj nerazvedeni tovorni avtomobili na
Jarenji povozili

DNEVNE VESTI

Za prostovoljno zavarovanje trgovcev. Novosadska trgovska zbornica je imela včeraj plenarno sejo, na kateri se je obravnavalo v glavnem vprašanje zavarovanja trgovcev. Zbornica je zavzela stališče, da naj dobe trgovci prostovoljno zavarovanje, na pa obveznega. Glede zaščite trgovcev je zbornica ugotovila, da bi bila tako zaščita, katero so jo dobili kmetje, trgovcem skodljiva in bi na nasala samo na male trgovce. Glede zavarovanja delavcev stoji novoadska trgovska zbornica na stališču, da bi pomenilo nameravano zavarovanje veliko obremenitev našega gospodarstva in da je treba to vprašanje urediti obenem z vprašanjem zavarovanja trgovcev in obrtnikov.

Delavci in socialne dajatve. Po zakonu o zavarovanju delavcev smo delodajalec odgovoren deljavščevemu zaslužku polovično prispevka za bolezen in za borzo dela, prispevki za delavsko zbornico in v celoti. Prispevki za nezgodno zavarovanje mora plačati v celoti delodajalec. Višina odtegljave se ravna po mezdnom gibanju, v katerega je delavec uvršten pri OUZD in ki se določa po višini zasluga, ki ga delodajalec privaja. Pogosti so slučaji, da delodajalec prijavi nižji zasluk ali pa ne prijavi povisjanja mezde, delavou pa klubu temu odtegne prispevke po dejanskem zasluku, to je po višjem mezdnom razredu. Te nerednosti se vrše večinoma iz nepaziljivosti delodajalcev, s čemer se povzroča škoda delavcem. Opozorjam delavske zupnike in delavce, da pazijo na take nepravilnosti in na nje opozore delodajalce, da s tem obvarujejo delavstvo škode.

KINO SLOGA
TEL. 2730
Senzacionalni film o borbi ameriške policije z gangsterji podzemlja
K A J N O V Ž I G
Velenapeto!

MATICA
VIKTORJA MARGUERITTEA roman
LA G AR CONNE
Mladini neprimerno! Samo za odrasle!
TEL. 2124
UNION
DEKLE IZ SCHWARZWALDA
Maria Beling, Walter Janssen, Hans Soehnker

Fredstave ob 16., 19. in 21. ur

Slaba vinska letina pri nas in v Dalmaciji. Letošnjih trgovat je v glavnem končana. Vinska letina je pa letos v naši državi precej slaba. V dravski banovini so predali vinogradniki komaj dobro šestino povprečnega pridelka. Za vino dobre naši vinogradniki povprečno 170.000.000 Din na leto, letos bodo po zadovoljni, če bodo doobili 30 milijonov Din. Tudi v Dalmaciji je položaj vinogradnikov zelo težak. Vinska letina je za dobitih 35 odstotkov slabša od lanske, ponekod pa celo za 50 odst. Vino je dobro.

Poznanje kotov za žganjekuhu. Na vprašanje zainteresiranih organizacij je trgovinsko ministrstvo odgovorilo, da poznanje kotov za žganjekuhu v isti ali v drugi občini ni podvrženo odredbam trgovskega zakona. Za poznanje torej ni potrebno nobeno pooblaščilo ali dovoljenje upravnih oblasti.

Trgovine na drobno ne smejo imeti po družnic. Trgovinsko ministrstvo je poslalo vsem gospodarskim zbornicam okrožnico, v kateri pojasnjuje, da trgovine na drobno po odredbami novega trgovskega zakona ne smejo imeti pomožnih lokalov, niti podružnice v istem ali drugem kraju.

Zračni promet med Zagrebom in Beogradom podaljšan. Zračni promet med Zagrebom in Beogradom je podaljšan do 19. novembra, ker se prijavlja še vedno mnogo potnikov. Na progi Zagreb-Borovo-Beograd leta zadnje dni veliko potniško letalo Caudron, ki je letalo dolej na progi Beograd-Dubrovnik. Za pot iz Zagreba in Beograd rabi to letalo dobro poligrubo uro.

Zivahen tujski promet v Splitu. Letos ob 1. marca do konca avgusta je prišlo v Split 307.887 potnikov. Vsi potni potnik, ki so se pripeljali s privatnimi avtomobili in avtobusom.

Novi radijski naravniki, sporočite še da nes svoj naslov upravi »Našega va-ak. Ljubljana. Knafjeva ul. 5. K! Vam dostavlja brezplačno na ogled en izvod revije. »Naš val« prinaša poleg stalne programske priloge na 32 straneh in točnimi in pregledno urejenimi programi vseh domačih in noženskih oddajnih postaj na kratkih »rednjih in dolgih valovih« že večne in pestro ilustrirane prispevke iz radijskega gledališča in filmskega sveta. Dalje imata številka »Naš val« operno prilog s točno za radijske poslušalce prirejeno vsebinsko oper, ki jih prenašajo domače in inozemski oddajni postaji. Posebna zanimivost pa je razprava dr. Waldemarja Wasilewskoga »Telepatija in jašnovidstvo«, ki jo prinaša »Naš val« v nadaljevanjih Druge stalne rubrike radijski kotiček s slike in slikami s sli-

kami važnejših radijskih delodavcev. Izka kulis opere in drame s slikami iz naših gledališč. Kaj se izve iz filmskih ateljejev s slikami iz filmskega sveta fotografiski kotiček, zabavni in literarni prispevki. Nova številka prinaša še naslednje važnejše prispevke: Na grobovih naših prednikov. »Konjeniška patrola v ljubljanski drami. Naša opera. Nove slike iz filmskega sveta. Willy Birgel - dirigent v »Poslednjem akordu«. Modest Musorgski: Boris Godunov. Streljka ima 40 strani in je opremljena s številnimi ilustracijami. »Naš val« izhaja vsako šesto v stanje međno 12 dinarjev.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo sprememljivo vreme. Včeraj je delovalo v Ljubljani in Mariboru. Naša temperatura je znašala v Splitu 18. v Skopju 17. v

Zagrebu 11. v Ljubljani 10.6. v Mariboru 9. v Beogradu 8. v Sarajevu 6. Davi je kazal barometar v Ljubljani 760.4, temperatura je znašala 1.

Smrt pod avtobusom. Včeraj, dopoldne se je pripetila v Beogradu težka prometna nesreča. V ulici kralja Milana je velik avtobus do smrti povzel 12letnega Alberta Hercia, sina edinice trgovskega zastopnika Hercia. Mali Albert je bil zelo nadaren. Hotel je že učil pa je prišel po nešteti pod avtobus in bležal mrtve.

Na pogreb sveje žrtev je došel v prizorišči v Mariboru. Včeraj je bil ubit v ponedeljek počitki kralj Alajos Masong, znani Banatski kralj ekscelijental oratorijev. Orožniki so napravili na ovinku potrjalnični jasek z odtokom na drugi strani cestnike. Vzeto bi bilo lepo v redu, če bi ne imelo levo cestnike proti smodniščni delnega padca. Tako smo seveda dobili ob prvem večjem dežju prizakovano povodenje, radi katere preči na hodnik nitne morejo. Ves hodnik je tako kotanjast, da stope na njem večje luže, nego ne cesti. Morda se bo klijut preprezenčen: in obični skrbi radi občinskih volitev in gradbe luške ceste vendar le našla možnost posuti nekaj lopat peska na hodnik, ki je odstraniti kup gramoza iz cestnih jarkov.

KINO MOSTE

Samo še danes ob 20. uri

»DEVICA ORLEANSKA«

Od jutra dalje (petek in soboto) ob 20.
WILLY FORSTOV umotvor
,,MAZURKA“
Vstopnina Din 3.50 in 6.50

Tudi rekord. Industrijač Karel Lenhard v Podčetrtek ima svinjo, ki je vrgla enkrat 22, drugič pa 18 misličev. Ker ni mogla dojeti vseh misličev, jih je moral prevezati nekaj druga svinja. Vsi pustili so ostali živi.

Ljubljanska tragedija. V hrgovščini vasi Grijeviča blizu Lubuškega se je odigrala v torki krava ljubljanska tragedija. Mate Pinjuk in vasi Cerina je ustrelil lepo 20-letno Ivo Koršičev, v katerem je bil že dolgo zaljubljen. Fant že ima na vashi in uboj in preselil je tri leta in jeti. V zredu zvečer je imel s dekletom setanek v vasi Grijeviči in s seboj je vzel lovčico puško. Lepa Iva se je hotela v kraljek potročiti s svojim sosedom Jakobom Ševom. To je dalo fantu povod, da jo je ustrelil.

Iz Ljubljane

-lj Pozor pri plačevanju prostovoljne socialne dajatve! Prostovoljno socialno dajatvo na zobe in uslužbenče pobirajo nabiralci, ki jih je v to pooblaščilo mestno poglavarstvo. Vsak nabiralec ima uradno izkaznico in uradna potrdila, ki jih mora izročiti vsakemu plačniku. Samo ti nabiraliči so upravljenci pobirati dajatvino. Dogodili pa so se primeri, da je neki zločinski izpravljenc telefonito javil raznim zavodom, da pride uradno po davek in po telefonu govoril kot uradna oseba. Kmalu na to se res oglaši v dotičnem zavodu in sprejel denar, ne da bi dal zato kakko uradno potrdilo. S seboj je nosil pravne tiskovine, ki jih me tmo poglavarstvo letos ne uporablja. Mestno poglavarstvo opozarja ljubljansko prebivalstvo, da naj ne izroča nikomur denarja, preden se ni točno preprakalo, da je nabiralec za sprejemanje dajatvine pooblaščen. Mestno poglavarstvo telefonito nikogar ne najavlja. Zločinca pa, ki izkoristi zaupanje stranih in hkrati oškoduje revere, je treba izločiti in izročiti roki pravice.

-lj Listje odpada. Listje na drevesih je orumenejo in jelo odpadati. Po naših parkih so tudi nastana in listjem zasti pod koštanji v Zvezdi in Tivoliu. Mestni dečavi imajo naekrat dovolj deča s pometenjem listja v mestu, se boj, so pa nastana tudi na Rožniku, kjer so na delu delavci iz mestne pristave. Ce nastopijo mirila jufta s slanom listino dresova gola ze v nekaj onem.

-lj Se vedno neurejen premet na Marijinskem trgu. Na marijinskem trgu nastajajo se vedno pravne motnje zaradi nedosečnosti nekaterih vozniških, pa tudi avtomobilov, ko-cesarjev in motociklistov. Se vedno se rado pr-tepi, da hoče ta ali oni uiti na nasprotni stran, oziroma mimo otoka, kjer stoji prometni stakalnik po krajski poli. Ker prihajajo v mesto tudi podeželski vozniški, ki predpisov se ne pozna, se dogodi, da se marijinsko trgu zagovozdi z vozili in se ustavi promet. Stražnik zacheče ljudi poučevati, kmetki vozniški posuša in odgovarja ves prepričan, drugi vozniški za njim pa se loteva neštrpnost, da godrajajo in se ježijo. Slike motnje so zlasti neprjetne, če se zagovozdi med gneto takajočimi vozili tudi tudi avtomobil, ki ne dobi bar najboljšega vira in našem cestnem prometu. V takih primerih bi kazalo vasi pustiti ustavljenoča vozniški na širi pas proti Prešernovi ulici. Mikloščekov cesti ali Wolfovici ulici, ne pa da se zajezi največja odina.

-lj Slovenske zdravniške drushtve predre 20. zdravstvenim setankom v takem posvetnem letu jutri ob 18. v predavalcem internega oddelka obč. drž. bolnice. Predaval bo docent dr. Ivan Matko o zgodnjih diferencialnih diagnozah na latentnih cholecytopathie (nadajevanje). Vabijo se vsi zdravniki in med-mci, da ee udeleži setanka.

-lj Uprava Hubadov je obveščila vse ljubljanska pevaka društva, da bo skupna vaja za žalostinke, katere bomo peli na praznik Vesel svetnikov na pokopališču pri Sv. Križu, v nedeljo 1. novembra točno ob 10. dopoldne v Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Arhivarji naj prinesajo s seboj sledeče note: Poljana toči, Ueliški nas Gospod, Vigid, Oj Dobredob! Vsi in točno! Uprava

Iz Škofje Loke

Iz vrst naših planincov, Ljubljanska jama je med najlepšimi prirodnimi zanimivostmi Škofjeloškega okraja. Škofjeloška podružnica SPD ji zato posveča vso pozornost, ne glede na to, da jemo radi prezrejamo, te dni sta jo pa preglejdeni v premeri ing. Šabec in g. Podpac.

Jamo sta tudi pa prehodna. Orientacija je zdaj lahka. Skušali bodo popraviti tudi vhod v g. zlasti razširiti, da bo prikladnejši. Par mest v jami je, kjer je treba preko vode. Tod bodo namestili opornike in poležili preko deske da bo hoja varnej. V tej jami je več ogromnih kapnikov, zato pa se bo tudi skrbni pazilo, da se njene prirodne lepote ohranijo neokrnjene. V zvezi s pozornostjo, ki jo posvečajo planinci jami, so napravili za pomoč g. prof. Serka, ki je svoje sodelovanje red obujbil. Izdelan bo način jame, ter skica razmnožena, kar bo tudi služilo v orientaciji. Ogled jame zlasti izletnikom na Ljubnik, toplo priporočajo!

-lj Se vedno neurejen premet na Marijinskem trgu. Na marijinskem trgu nastajajo se vedno pravne motnje zaradi nedosečnosti nekaterih vozniških, pa tudi avtomobilov, ko-cesarjev in motociklistov. Se vedno se rado pr-tepi, da hoče ta ali oni uiti na nasprotni stran, oziroma mimo otoka, kjer stoji prometni stakalnik po krajski poli. Ker prihajajo v mesto tudi podeželski vozniški, ki predpisov se ne pozna, se dogodi, da se marijinsko trgu zagovozdi z vozili in se ustavi promet. Stražnik zacheče ljudi poučevati, kmetki vozniški posuša in odgovarja ves prepričan, drugi vozniški za njim pa se loteva neštrpnost, da godrajajo in se ježijo. Slike motnje so zlasti neprjetne, če se zagovozdi med gneto takajočimi vozili tudi avtomobil, ki ne dobi bar najboljšega vira in našem cestnem prometu. V takih primerih bi kazalo vasi pustiti ustavljenoča vozniški na širi pas proti Prešernovi ulici. Mikloščekov cesti ali Wolfovici ulici, ne pa da se zajezi največja odina.

-lj Slovenske zdravniške drushtve predre 20. zdravstvenim setankom v takem posvetnem letu jutri ob 18. v predavalcem internega oddelka obč. drž. bolnice. Predaval bo docent dr. Ivan Matko o zgodnjih diferencialnih diagnozah na latentnih cholecytopathie (nadajevanje). Vabijo se vsi zdravniki in med-mci, da ee udeleži setanka.

-lj Uprava Hubadov je obveščila vse ljubljanska pevaka društva, da bo skupna vaja za žalostinke, katere bomo peli na praznik Vesel svetnikov na pokopališču pri Sv. Križu, v nedeljo 1. novembra točno ob 10. dopoldne v Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Arhivarji naj prinesajo s seboj sledeče note: Poljana toči, Ueliški nas Gospod, Vigid, Oj Dobredob! Vsi in točno! Uprava

njic in Podgorja Kamniku in kako udariti čim občutnejše svojega političnega nasprotnika. Ni bilo dovolj to, da se na hodnikih nabira voda in da morajo polci stopati s hodnikoma v blatu. Sedaj so že v kanalih nasuli gramoza, da re voda ne more odtekati in nastane na cesti celo potovanje. Na koncu Grabna, kjer se odcepila banovinska cesta v državno smodniščico, so pred kraljim dogradili del trotoarja. Ocenim so napravili na ovinku potrjalnični jasek z odtokom na drugi strani cestnike. Vzeto bi bilo lepo v redu, če bi ne imelo levo cestnike proti smodniščni delnega padca. Tako smo seveda dobili ob prvem večjem dežju prizakovano povodenje, radi katere preči na hodnik nitne morejo. Ves hodnik je tako kotanjast, da stope na njem večje luže, nego ne cesti. Morda se bo klijut preprezenčen: in obični skrbi radi občinskih volitev in gradbe luške ceste vendar le našla možnost posuti nekaj lopat peska na hodnik, ki je odstraniti kup gramoza iz cestnih jarkov.

Iz Ljutomerja

Martinsova tombola. Sokolsko društvo v Ljutomeru priredi tudi letos običajno vsakoletno Martinsovo tombolo s pestrim sporedom 8. novembra v Sokolskem domu v Ljutomeru. Prijatelji veselega razpoloženja gotovo ne bodo izostali.

Z Abrahamom se je arčel. Pretekli teden se je arčel z Abrahonom g. Sušec Janko, lastnik tiskarne Panonije v Radogonu, ki ima tudi svojo podružnico v Ljutomeru. G. Sušec je znan daleč na vsej Sloveniji kot zaveden narodnik, ki je prijavljen in splošno dovoljen. Zelimo mu se mnogo zadovoljnih let.

Elektrifikacija prodira na Murko polo. Falsko električno omrežje je sporazumno z g. Ivanom Ribičem, lastnikom milna v Cezanjevcih, postavilo pri Ribiču v Cezanjevcih nov transformator ter bo s tem elektrificiran mil in vas Cezanjeveci. Od tod je tok projektiran v Hönigmanovo operario v Lukavci, odkoder se bo razširilo omrežje tudi po Lukavcih ter dalje v Križevce in sosedne vasi. Vtem bo tedaj velik korak naprej, k čemer je pripravljeno podjetnost posameznikov, kakor tudi občinski odbor.

Smrt učitelja. Pred kraljim je bil na solo Šafarsko premeščen z Ojstrice učitelji Mohorji Josip, doma iz Maribora. Službe tukaj ni mogel nastopiti, ker ga je mučila tuberkuloza in je končno umrl v Mariboru, kjer je bil ob lepi udeležbi pogreb na Pošte. Bilo mu je 21 let. Bodil mu obrajen časten.

Sezona lova. Začeli so se lovi, deloma pa se bodo začeli po 1. novembra. Vreme za lovo je dokaj ugodno, zajec v faznov je to leto precej, malo pa je jerebic, ker je prva jaca vsega pomisljana povodenje. Po poznejši pa so bila deloma uničena pri žetvi, ker so bila pozna. Cene divjadični pa so zelo slabe, lovške karte pa za 82 Din draženat je kot.

KINO IDEAL PREMIERA!
WARNER BAXTER v sijajnem filmu
Pekel ujetnikov

po romanu Pierre Benoit: ACELLE.
Predstave ob 16., 19. in 21.15 ur

Iz Škofje Loke

Spominu mrtvih posvečeni dnevi

Ljudje hite na pokopališče urejevat grobove umrlih svojcev.

Ljubljana, 29. oktobra.
Na pokopališčih so že ves teden na delu pridni ljudje, ki urejajo in krase grobove umrlih svojcev. Od ranega jutra do poznega večera hodijo ljudje na pokopališče pri Sv. Križu, čistiti grobove med poletjem razraslega se plevala, vozeč s seboj na malih voziskih peseck, enak in jesenske cvetice, ki jih zasadajo na zadnja domovanja svojih dragih. Skoraj pri vseh grobovih so na delu pridne roke in le redki bo ostal neopravljjen. Zapuščenih se radi usmilijo še ljudje, popravijo grobove neznančev, jih vsaj za silo preurede in natresajo na tem vzorcu hočejo sedaj v Angliji opremiti ladjo. Več podjetnikov je sklenilo najeti in preurediti parnik tako, da bi bilo na krovu gledališče za več sto ljudi. Gledališki oder in prostor za gledalce bi bila na krovu.

Parnik bi vozil po vsem prostranem angleškem imperiju, ustavljal bi se v večjih pristaniščih in prijezi predstave, dokler bi jih hodili ljudje gledati.

Ko bi ne bilo več zanimanja za predstave, bi parnik nadaljeval svojo pot. Igralo bi se pod milim nebom in podjetniki hočejo najeti najboljše igralce, da se bodo mogli gledalci tudi po najoddaljenejših mestih seznaniti s pravo gledališko umetnostjo. Ker gre za novost in ker so podjetniki izkušeni strokovnjaki, je zelo verjetno, da bo novi gledališki parnik dosegel mnogo umetniških in finančnih uspehov.



in sploh vse, kar se da odnesti, razen zemlje same. Šolska vodstva, naj bi letos še strožje zabičala učencem, naj pažijo na te podvijance, dočim bo odrasli zlikovcem posvetil letos večjo pozornost poseben policijski odred.

V Ptiju

Ptuj, 28. oktobra.
Na pokopališčih je postal že vse življeno. Vse se pripravlja na praznik vseh mrtvih. Gomile so ljudje očistili in lepo okrasili s cvetjem. Na pokopališču v Brstu, kjer je pokopan mnogo vojakov, bo tudi letos mestna občina urejala grobove. Naslovnost je pa gotovo zelo malo znano, da je blizu Ptuja, v Strnišu pri Sv. Lovrencu na Dr. p. v tistem borovem gozdčku veliko vojaško pokopališče, ki je od leta do leta bolj pozabljen. Za te trpine se nihče ne briga. Nekaj let po vojni je bilo to grobišče vedno lepo okrašeno in gorele so na njem tudi svečke v spomin znanih in neznanih vojakov, vseh narodnosti. Pokopališče, ki je bilo nekdaj tako lično in kamor so ljudje radi zahajali, je zdaj v razsu in polnopolnom pozabljenino. Ne najde se usmiljena roka, ki bi posula grobove s cvetjem in padlim junakom v znak hvaljenosti prizgača vsaj eno svečko. Saj so si tudi ti trpični zasluzili, da se jih spominjam. Ker je pokopališče za sedanje razmereno ob roki, bi bilo umestno, da se pobriago oblasti, da se prenese kosti vojakov-trpinov v skupno grobničo na pokopališče v Ptuj ali Brstje, kjer so itak že vojaški grobovi. Napis, ki se da se komaj precitači nad kapelico »Hvaležna domovina«, je v tem primeru le ironija. Se je čas do praznika mrtvih, da se tudi to pokopališče uredi in prizge nekaj sveček.

Zal pa je marsikom trud zagrenjen glede na kraje, ki so na vseh pokopališčih takoj pogoste. Z grobov kradejo brezvestno srečne sveče v sijajne cvetice, razne okraske

Gledališki parnik

Američka pisateljica Eden Ferberova je napisala roman »Ladja komediantov«. Ta ladja je vozila po reki Mississippi in bila je prav za prav plavajoče gledališko poslopje. Če se jo je ustavila, se je takoj pričela predstava in ljudje so prihajali v gledališče, kjer so jih igrali igralci, ki so v gledališču tudi stanovali. Po tem vzorcu hočejo sedaj v Angliji opremiti ladjo. Več podjetnikov je sklenilo najeti in preurediti parnik tako, da bi bilo na krovu gledališče za več sto ljudi. Gledališki oder in prostor za gledalce bi bila na krovu.

Parnik bi vozil po vsem prostranem angleškem imperiju, ustavljal bi se v večjih pristaniščih in prijezi predstave, dokler bi jih hodili ljudje gledati.

Ko bi ne bilo več zanimanja za predstave, bi parnik nadaljeval svojo pot. Igralo bi se pod milim nebom in podjetniki hočejo najeti najboljše igralce, da se bodo mogli gledalci tudi po najoddaljenejših mestih seznaniti s pravo gledališko umetnostjo. Ker gre za novost in ker so podjetniki izkušeni strokovnjaki, je zelo verjetno, da bo novi gledališki parnik dosegel mnogo umetniških in finančnih uspehov.

Kako živi papež

Papež Pij XI., ki je stopil letos že v 80. letu, živi zelo zmerno in strogo po dolocenem redu. Vstane vsak dan ob pol sedmih se obrije z najmodernejsim aparatom in obide ob sedmih v svojo privatno kapelico, kjer bera eden njegovih privavnih tajnikov masno, potem pa masuje še sam. Pred osmo zanjruje bejo kavo s kruhom, mačlon in medom, potem pa čita novine, najraje rimski list »Messenger«. Ob 8.15 prečita tajnik papežu njegovo privatno korespondenco, ob 9. pa pride k njemu privatan tajnik Pacelli ali njegov namestnik monsignor Pizzardo, ki se z njim poglavarja katoliške cerkve potestuje dobro uro. Potem odide papež v drugo nadstropje vatikanske palace, kjer so vsak dan privatne avdijence. Sledi »splošna avdijenca«, ki trajata navadno do poldne. Med avdijencami je četrti ure odmor in ta čas popije papež skodelico goveje juhe.



Točno opoldne prineso papežu bujton, ob pol ene pa odide v spalnico in spi eno uro. Okrog treh obduje, potem se pa do petih izprehrja. Po petih molj v svojih sobah, čas do večera pa porabi za druge manjše opravke. Ob 10. večerji, po večerji pa čita in piše. Točno o polnoči leže k počitku. Če je zdrav, se strogo drži tega reda in navzite visoki starosti spi samo sedem ur in pol.

MED ZAKONCI

Zena: Sram te bodi, da mi niti najmanjše zabave ne privošči!

Mož: Kaj pa godrnjaš, saj si bila v nedeljo na koncertu, v ponedeljek na čajanki, včeraj pa v gledališču.

— Ze res, toda povsod sem bila s teboj.

Za rekord v številu otrok

Svojevrstna oporeka bogatega Američana je dala ženam pobudo za čudno tekmo

Minilo je deset let, odkar se je bogati Američan Charles Vance Millar odločil za najoriginalnejšo oporeko, kar jih pozna svet. Mož je bil advokat, v zasebnem življenu prospektor, proti koncu svojega življenga pa samo se lastnik srebrnih rudinic. Če se jo je ustavila, se je takoj pričela predstava in ljudje so prihajali v gledališče, kjer so jih igrali igralci, ki so v gledališču tudi stanovali. Po tem vzorcu hočejo sedaj v Angliji opremiti ladjo. Več podjetnikov je sklenilo najeti in preurediti parnik tako, da bi bilo na krovu gledališče za več sto ljudi. Gledališki oder in prostor za gledalce bi bila na krovu.

Parnik bi vozil po vsem prostranem angleškem imperiju, ustavljal bi se v večjih pristaniščih in prijezi predstave, dokler bi jih hodili ljudje gledati.

Ko bi ne bilo več zanimanja za predstave, bi parnik nadaljeval svojo pot. Igralo bi se pod milim nebom in podjetniki hočejo najeti najboljše igralce, da se bodo mogli gledalci tudi po najoddaljenejših mestih seznaniti s pravo gledališko umetnostjo. Ker gre za novost in ker so podjetniki izkušeni strokovnjaki, je zelo verjetno, da bo novi gledališki parnik dosegel mnogo umetniških in finančnih uspehov.

Najdražji čevlji

Najdražje čevlje na svetu izdeluje pariški čevljari Yantorny, rojen Italjan, ki ima svojo delavnico v podstropju neke hiše na Place Vendome, po najlegantnejših trgovinah znanih pariških trgu. Gotovo zna mož izbirno živati, gotovo je pa tudi, da dobiva za par čevljev do 8000 Din samo zato, ker lahko trdi bogati Američani o njegovih čevljih, da so bili kupljeni na Place Vendome. Čevljarska žena je priznala nekemu ameriškemu novinarju, da je njen mož izdeloval pred vojno tudi čevlje po navadni ceni, ko so pa jeli prihajati v Pariz ameriški milijonarji in hoteli imeti nekaj zelo dragega, jih je čevljar rad ustreljal in tako po stopovoma zahteval za svoje izdelke več. Zdaj izdelava na leto kvetnjene stotparov čevljev, ker mu je to več kot zadost. Dohodkov ima toliko, da si je kupil na kmalu že lepo posestvo, kamor hodi na počitnice.

Yantorny pa ne dela čevljev vsakemu, kdor pride k njemu. Dela jih večinoma samo damam z lepimi nožicami. Zato njegovih čevljev tako slove. Da slave jih pripomorejo lepe ženske nožice, pa tudi čevljarske čudašči. Mož je namreč znan po tem, da mora dama naročiti pri njem najmanj tri pare čevljev naenkrat in plačati polovico naprej. Ko čevlj je ponmir in se izkaže, da niso narejeni po nogi, vzame škarje in jih sestreže na koščke, potem ji pa naredi nove.

Trojčki po vrsti

Trojčki se ne pojavljajo posebno pogosto kot presentativji družinskih blagov, vendar pa niso tako redki, da bi pomenili senzacijo. Da bi se pa rodili kar po vrsti, na treh krajih, kakor je bilo v Buenos Airesu, to se pripreti zelo redko. Haideya Arrentijeva je porodila zdravega dečka in oče ga je bil vesel, saj se je tolzil, da mu ne bo treba skrbeti za doto, ki bi jo moral sicer odšteti hčerki. Toda zadava s tem že ni bila urejena. Zdravniku se je namreč zdel porod sumljiv in je bil prepričan, da nekaj ni v redu. Dal je porodnicu prepeljati v bolnico. In res, že med prevozom je Arrentijeva v avtomobilu porodila še druga dečka. Ko so očetu sporočili to telefonično, je mislil, da ga obvaščajo o rojstvu prvega sina, in zato je odgovoril, da že ve, da mu je rodil sin.

Njegovega prisenečenja pa še ni bilo konca. V bolnici je dobila njegova žena znova porodne krče in kmalu je porodila še tretjega otroka. Mati in trojčki so zdravi, le oče je postal silno nervozan in čim zapoji telefon, se zdrže in zaklječe — Pa se mi menda vendar ni rodil že četrti otrok? Vse na svetu ima svoje meje!

HAZARDNA IGRA

— Zakon je loterijski dragi moj.
— Meni se pa ne zdi, da bi bilo tako.
— Pogled, v banki kupis šredko in če ne zameniš, jo vsaj lahko raztrgaš, poročnih listin pa ne moreš raztrgati.

ta. Toda sodniki ji priznavajo samo 10 otrok. Toliko jih je namreč rodila v zadnjih desetih letih. Izglede na prvo mesto ima zato, ker ima upanje, da bo do konca tekočega leta porodila še enega otroka.

Tik za njeno Katleen Naglowi, 31 let starata mati dvanajstih otrok, od katerih jih 11 živi. Deset jih prihaja v poštev pri tekmi. Njih sledi Alice Timleckova, 36 let starata mati 17 otrok, od katerih jih živi 16. Tudi izmed njenih otrok prihaja po Millarjevi oporeki v poštev 10, kolikor se jih je rodilo v zadnjih 10 letih. Brez vsakega izgleda na zmago se poteguje za Millarjeve milijone v Torontu rojenega Italjančka, starca 43 let, mati 23 otrok. Od teh jih živi 14 in je bilo rojenih v zadnjih 10 letih. Tudi ona je noseč in upa, da bo porodila do konca leta dvojčke. S tem bi istopla seveda takoj v ospredje.

Ce se pa posreči materi večih parov dvojčk, slavnih dionskih petorčk in zdravzgodovskih dvojčk v zadnjem trenutku zbrati dokaze, da je bila rojena v Torontu, bodo morali pol milijona zlatih dolarjev prisoditi ti nji. Američni se seveda že živi v mehaj mesta Toron-

Princ Bernard holandski častnik

Princ Bernard Lippe-Biesterfeld, čigarski poroka s holandsko prestolonaslednico Julijano bo prve dni januarja prihodnjega leta, bo nosil za to svečano priliko častniško uniformo modrih huzarjev. Ta polk, ki spada v holandski gardni konjenici, ima svojo garnizijo v Amsterdamu in Deventeru. Ker princ Bernard se sploh ni bil vojak, še ni padla odločitev, kakšen čin bo imel v polku modrih huzarjev. Vsekakor bo pa pokazal s svojo huzarsko uniformo na dan poroke tudi na zunaj, da je sprejet v vojaškem podelu holandsko državljanstvo.



S tem bo sledil primeru princa Henrika Meklenburškega, ki je bil tudi sprejet v holandski častniški zbor, preden se je zarodil s kraljico Viljemino in na dan poroke je nosil uniformo častnika gardnih grenadirov in lovecev.

NAJBOLEJŠI DOKAZ

— In misliš, da me bo ljubil že bolj, ko se poročiva?

— Seveda, saj kar nori za poročnim ženam.

NAJBOLEJŠI RAZREDNIK

— Papa, moj razrednik je najboljši človek na svetu.

— Da, imam ga tako rad, da sem sklenil ostati njemu na ljubo v peti gimnaziji še eno leto.

v cirkušu

— Torej vi ste slavni krotilec levov, gospod?

— Ne, jaz jih samo česem in jim čistim zobe.

Albert je mehanično ozrl na mjo.

— Klavdina umorjena! — je vzkliknil.

In zelo tisto, vendar pa tako razločno, da so si šli policijski komisar, policijski agent in oče Tabaret, ki priponmil:

— Izgubljen sem!

Ta čas, ko se je policijski komisar ukvarjal s for malmostmi kratkega zasišanja kot neposredne posledice vsake aretacije, so redarji skrbno preiskali vse sohe. Naročeno jih je bilo pokoriti se očetu Tabaretu in leta jih je vodil pri iskanju. Ukažal jim je prebrskati vse predel in omare in pretaknit vse poštiščo. Zaplenil je mnogo predmetov, razne listine, rokopise in zelo obsežno korespondenco. S posebnim veseljem se je polasti nekaterih stvari, ki jih je skrbno opisal v svojem protokolu:

1. V prvi sobi, okrašeni z najrazličnejšim orodjem, je ležal za dvanajst zlomljen rapir. To orožje ima poseben ročaj, kakršnih navadno nimajo v trgovinah kupljeni rapirji. Na njem je grofovská krona z začetnicama A. C. Ta rapir je bil prelomljen čez pol in konca ni bilo mogoče najti. Vikom Commarin je izjavil, da ne ve, kai se je zgrodil z odloženim koncem.

2. V sobici, služeči za oblačilnico, smo našli črne suknjene hlače, še vlažne, s sledovi blata ali gline. Na eni strani so se poznali sledovi zelenkastega muha, kakršen raste po starih zdidovih. Spredaj so bili hlače močno odrgnjene, na kolenu pa raztrgane. Te hlače niso visele na obesalniku. Zdi se, da so bile skrite med dvema velikima kovčegoma, polnimi oblike.

3. V žepu zgoraj opisanih hlač smo našli par blsnerne sive rokavice. Dlan desne rokavice kaže širok zelenkast madež, izvirajoč od trave ali mahu. Konci prstov so odrgnjeni. Na obeh rokavicah se vidijo sledovi nohtov.

EMILE GABORIAU

ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN

ROMAN.

V klubu so zbirali šale na račun njegovega vzročnika vedenja. Tudi on je imel sicer svoje muhe, toda pojavljajoči se v zapravljanju denarja je bil že sit. Nobene zabave ni videl v ponočevanju pri kartah in v družbi lahkotživk. Priatelji mu tudi niso mogli vcepiti strasti za koniske dirke.

Ker